

Zo thuis
mogelijk
wonen

Omzien
naar
elkaar

gemeente Heemskerk

Gezond en
weerbaar

Meedoen

BELEIDSPLAN SOCIAAL DOMEIN 2020 - 2023

Naast elkaar, met elkaar, voor elkaar

1	Voorwoord	3	5	Ontwikkellijnen	8
			5.1	Ontwikkellijn 1: iedereen doet mee	8
2	Ontwikkelingen in het Sociaal domein	4	5.2	Ontwikkellijn 2: integrale toegang	9
2.1	Terugblik	4	5.3	Ontwikkellijn 3: leefbare buurten	9
2.2	Vooruitblik	4	5.4	Ontwikkellijn 4: ondersteuning op maat	10
3	Visie op het Sociaal domein	5	5.5	Ontwikkellijn 5: sociale veiligheid	10
3.1	Visie	5	5.6	Ontwikkellijn 6: een thuis voor kwetsbare doelgroepen	11
3.2	Uitgangspunten	5	5.7	Ontwikkellijn 7: actieve inwoners	11
4	Beoogde maatschappelijke effecten	6	5.8	Ontwikkellijn 8: (positieve) gezondheid	12
4.1	Meedoen	6	5.9	Ontwikkellijn 9: gehoord worden	12
4.2	Omzien naar elkaar	6	6	Financiën	13
4.3	Zo thuis mogelijk wonen	7			
4.4	Gezond en weerbaar	7			

Voorwoord

Voor u ligt het beleidsplan Sociaal domein 2020 – 2023 ‘Naast elkaar, met elkaar, voor elkaar’. Dit beleidsplan geeft de kaders voor de jaren 2020 tot en met 2023. In het plan zijn allerlei onderwerpen opgenomen. Het gaat bijvoorbeeld om vrijwilligers, mantelzorgers, jeugd, armoede- en inkomensbeleid, re-integratie, Wmo-maatwerk, onderwijsachterstanden, maatschappelijke opvang, beschermd wonen en gezondheid en welzijn.

Wij willen binnen het Sociaal domein maatschappelijke effecten bereiken. In Heemskerk willen we dat inwoners meedoen, omzien naar elkaar, zo thuis mogelijk wonen en gezond en weerbaar zijn.

Wij realiseren ons dat het Sociaal domein niet ophoudt bij de gemeentegrenzen. Kinderen wonen in de ene gemeente en gaan naar school in de andere gemeente. Mensen wonen in Heemskerk en werken elders, of andersom. Samenwerken is daarom het sleutelwoord. Zowel samenwerken binnen de gemeentelijke organisatie als daarbuiten, mét inwoners, mét maatschappelijke partners en mét andere partijen.

Wij vertrouwen op een goede samenwerking!

Krijn Rijke

Coördinerend wethouder Sociaal domein

Ontwikkelingen in het Sociaal domein

2.1 TERUGBLIK

De afgelopen jaren stonden in het teken van de komst van een aantal nieuwe taken naar de gemeente. Het ging om jeugdhulp, ondersteuning van mensen met een beperking en van mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt. We hebben deze nieuwe taken samen met de andere gemeenten in de regio opgepakt.

Naast alle nieuwe taken zijn we ook de oude taken blijven uitvoeren. De resultaten van nieuwe en oude taken hebben we gemeten met onderzoeken onder inwoners. De opbrengst uit deze onderzoeken hebben we meegenomen bij het opstellen van dit beleidsplan.

Gemeente Heemskerk lijkt in veel opzichten een gemiddelde gemeente. Er zitten wel verschillen tussen de wijken en buurten binnen de gemeente. Bij de uitvoering van het beleid houden we rekening daarmee.

2.2 VOORUITBLIK

Ook de komende jaren blijft het Sociaal domein zich ontwikkelen. Het Rijk heeft daarvoor een aantal programma's opgesteld, zoals 'Zorg voor de jeugd' en 'Geweld hoort nergens thuis'. Maar ook in de eigen gemeente zien we ontwikkelingen. Voorbeelden zijn een toenemende zorgvraag, een toenemend aantal (overbelaste) mantelzorgers en een tekort aan personeel in de zorg en in het onderwijs.

Visie op het Sociaal domein

3.1 VISIE

We willen dat alle inwoners van Heemskerk meedoen. We willen ook dat inwoners hun kansen en mogelijkheden volop benutten. Als dat nodig is, steunen wij inwoners hierbij.

Inwoners zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor hun leven. Ze moeten daar in vrijheid invulling aan kunnen geven. Wij zien het als onze taak om inwoners hierin te steunen. Allereerst door de inzet van algemeen toegankelijke voorzieningen. Waar dat niet afdoende is, door de inzet van specialistische of maatwerkvoorzieningen.

3.2 UITGANGSPUNTEN

De wetgeving binnen het Sociaal domein vormt de basis voor dit beleidsplan. Het betreft de volgende wetten: Jeugdwet, Leerplichtwet, Participatiewet, Wet educatie en beroepsonderwijs, Wet gemeentelijke antidiscrimatievoorzieningen, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, Wet passend onderwijs, Wet publieke gezondheid en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015.

Daarnaast gelden de volgende gemeentelijke uitgangspunten:

- De inwoner staat centraal.
- We signaleren problematiek zo vroeg mogelijk.
- We zetten hulp tijdig, passend en zo dichtbij mogelijk in.
- We kiezen voor een integrale aanpak.
- Inwoners mogen geen last hebben van schotten tussen wetten.
- We handelen vanuit een positieve grondhouding.
- We geven zelf het goede voorbeeld.
- We willen meer (financiële) grip.

Beoogde maatschappelijke effecten

Wij willen binnen het Sociaal domein een aantal maatschappelijke effecten bereiken. In Heemskerk willen we dat inwoners meedoen, omzien naar elkaar, zo thuis mogelijk wonen en gezond en weerbaar zijn.

In de afgelopen jaren hebben we samen met maatschappelijke partners een goede basis gelegd in het Sociaal domein. De hierboven genoemde maatschappelijke effecten zijn dan ook niet nieuw. We bouwen hier de komende jaren op voort.

In dit hoofdstuk lichten we de maatschappelijke effecten toe. In het volgende hoofdstuk geven we aan op welke wijze we de maatschappelijke effecten willen bereiken.

4.1 MEEDOEN

De Heemskerkse samenleving is inclusief en iedereen doet mee. We streven naar een samenleving waarin iedereen meetelt, meedoet en zelfredzaam is. We willen dat Heemskerkers hun kansen, talenten en mogelijkheden benutten. We ondersteunen hen hierbij waar nodig.

Om dit effect te bereiken zetten we in op de volgende ontwikkelijnen:

- Iedereen doet mee.
- Integrale toegang.

Met ontwikkelijnen bedoelen we de belangrijkste thema's, waarlangs we het beleid verder willen vormgeven.

4.2 OMZIEN NAAR ELKAAR

Heemskerkers ondersteunen elkaar en zetten zich actief in voor de samenleving.

We streven naar een gemeente waarin inwoners elkaar kennen en op elkaar terug kunnen vallen.

We willen dat Heemskerkers elkaar ondersteunen. We willen ook dat Heemskerkers met elkaar hun omgeving leefbaar houden.

Om dit effect te bereiken zetten we in op de volgende ontwikkellijnen:

- Leefbare buurten.
- Ondersteuning op maat.
- Sociale veiligheid.

4.3 ZO THUIS MOGELIJK WONEN

Heemskerkers kunnen zo lang mogelijk functioneren in een thuissituatie. We willen dat Heemskerkers zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen. We willen ook dat zij kunnen wonen op een plek waar ze zich thuis voelen. Dat mag ook in een pleeggezin of in een beschermde woonvorm. En tenslotte willen we ook dat zij daarbij helpen door bijvoorbeeld pleegouder te worden.

Om dit effect te bereiken zetten we in op de volgende ontwikkellijn:

- Een thuis voor kwetsbare doelgroepen.

4.4 GEZOND EN WEERBAAR

Heemskerkers hebben aandacht voor een gezonde levensstijl en ontwikkelen zich tot weerbare inwoners.

We willen dat Heemskerkers gezond kunnen opgroeien en met zelfvertrouwen in het leven kunnen staan. We willen Heemskerkers aanmoedigen en ondersteunen om actief en gezond te blijven.

Om dit effect te bereiken zetten we in op de volgende ontwikkellijnen:

- Actieve inwoners.
- (Positieve) gezondheid.
- Gehoord worden.

In het vorige hoofdstuk hebben we de maatschappelijke effecten aangegeven. In dit hoofdstuk geven we aan hoe we die effecten willen bereiken. Dat doen we langs negen ontwikkellijnen.. Met ontwikkellijnen bedoelen we de belangrijkste thema's, waarlangs we het beleid verder willen vormgeven.

In dit hoofdstuk geven we per ontwikkellijn aan wat we willen bereiken. Ook geven we aan waar we de komende jaren vooral op willen inzetten. Uiteraard gebeurt er ook al heel veel. Er staat een goede basis met welzijnsvoorzieningen, zorgvoorzieningen, ondersteuning naar werk en inkomen, sport en cultuur. Daar willen we de komende jaren op verder bouwen.

Voor de uitvoering van deze ontwikkellijnen hebben we onze maatschappelijk partners nodig. We pakken de uitvoering dan ook in gezamenlijkheid op.

Ontwikkellijnen

5.1 ONTWIKKELIJK 1: IEDEREEN DOET MEE

Wij willen dat alle inwoners meedoen. Het maakt niet uit waar iemand vandaan komt of hoeveel hij verdient. Ook maakt het niet uit of hij een handicap heeft of wat zijn geaardheid is. De nadruk ligt op de sociale verbinding in buurten en het terugdringen van sociale uitsluiting.

Wat willen we bereiken?

- Niemand wordt uitgesloten. Alle inwoners krijgen kansen om mee te doen. Dit geldt ook voor mensen voor wie meedoen niet vanzelfsprekend is.
- Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig en op eigen kracht aan de samenleving deelnemen.

Wat doen wel al?

We doen al heel veel om mensen te laten meedoen. Zo bieden we heel veel voorzieningen op het gebied van welzijn, sport en cultuur. Ook ondersteunen we mensen die niet op eigen kracht kunnen meedoen, door inkomen, schulden of handicap.

Wat gaan we de komende jaren verder doen?

- We gaan de aansluiting tussen welzijn en zorg verder verbeteren.
- We zorgen dat minder mensen worden uitgesloten door beperking of discriminatie.
- We zorgen dat minder jongeren zonder opleiding of inkomen thuis komen te zitten.
- We gaan de verbinding tussen het onderwijs, het bedrijfsleven en de zorg stimuleren.
- We gaan de openbare ruimte en openbare gebouwen toegankelijk(er) maken voor mensen met een handicap.

5.2 ONTWIKKELIJN 2: INTEGRALE TOEGANG

Met een goede toegang tot de zorg kunnen we vragen van inwoners sneller en beter beantwoorden. Ook helpt een goede toegang in het aanbieden van passende ondersteuning. De toegang is ook een middel om een verschuiving te realiseren van specialistische hulp naar algemeen toegankelijke voorzieningen. Op die manier werken we aan betaalbare zorg.

Wat willen we bereiken?

- Het is voor inwoners duidelijk waar zij terecht kunnen voor informatie, advies en vraagverheldering.
- Inwoners worden zo goed mogelijk, zo snel mogelijk en met zo weinig mogelijk doorverwijzingen geholpen.

Wat gaan we de komende jaren verder doen?

- We gaan de gemeentelijke toegang verder ontwikkelen.
- We maken de toegang tot voorzieningen zo eenvoudig mogelijk.

5.3 ONTWIKKELIJN 3: LEEFBARE BUURTEN

Gemeenten krijgen de komende jaren te maken met de doordecentralisatie van beschermd wonen en de maatschappelijke opvang. In 2020 is de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) ingevoerd. Door deze ontwikkelingen komen er meer kwetsbare mensen in de wijk of blijven mensen langer thuis wonen.

Wat willen we bereiken?

- (Buurt)bewoners zijn actief betrokken bij het leefbaar(der) maken en houden van hun buurt.
- (Buurt)bewoners kennen elkaar, helpen elkaar en hebben begrip voor elkaar.
- Kwetsbare inwoners hebben ook een plek in de wijk.
- Mantelzorgers kunnen hun zorgtaak goed aan.
- Voldoende inwoners zetten zich actief in als vrijwilliger.
- Meer vrijwilligers die tot op hoge leeftijd actief blijven.

Wat gaan we de komende jaren verder doen?

- We gaan extra inzet plegen op preventie bij risicjongeren.
- We gaan ons inzetten om overbelasting bij mantelzorgers te voorkomen.
- We zorgen voor ontmoetingsmogelijkheden in wijken.

5.4 ONTWIKKELIJN 4: ONDERSTEUNING OP MAAT

Iedereen hoort de ondersteuning te krijgen die hij of zij nodig heeft. We leveren maatwerk. Alle inwoners ontvangen de juiste hulp op het juiste moment. Dat wil zeggen: niet te vroeg, niet te laat, niet teveel en niet te weinig.

Wat willen we bereiken?

- Inwoners, die zich niet of onvoldoende kunnen redden, ontvangen passende ondersteuning. Uitgangspunt daarbij is dat werk boven inkomen gaat.
- Een goede verbinding tussen ondersteuning voor jongeren en volwassenen.
- Een goede verbinding tussen jeugdhulp en onderwijs.
- Een goede verbinding tussen onderwijs en werk en tussen werk en zorg.

Wat gaan we de komende jaren verder doen?

- We gaan de dagbesteding op een andere manier vormgeven.
- We zetten in op het verbeteren van nazorg.
- We gaan de aansluiting tussen het praktijkonderwijs en de arbeidsmarkt verder verbeteren.
- We gaan de verbinding tussen jeugdzorg en onderwijs, jeugdzorg en Wmo, onderwijs en werk verder ontwikkelen.
- We willen meer inwoners bereiken, die recht hebben op minimavoorzieningen.

5.5 ONTWIKKELIJN 5: SOCIALE VEILIGHEID

Inwoners voelen zich beschermd tegen gevaar van anderen. Een voorbeeld hiervan is agressief gedrag (schelden, beledigen, spugen, slaan, vechten, bedreigen, met voorwerpen gooien, met wapen dreigen en aanvallen). Maar ook vernieling, of verkoop en gebruik van verdoovende middelen. Ook vormen van huiselijk geweld, zoals kindermishandeling en ouderenmishandeling, vallen binnen deze ontwikkellijn.

Wat willen we bereiken?

- (Buurt)bewoners kennen elkaar, helpen elkaar en spreken elkaar aan, indien nodig.
- Inwoners voelen zich veilig in hun eigen huis en buurt.
- Inwoners weten waar ze aan kunnen kloppen als zij onveiligheid ervaren.

Wat gaan we de komende jaren verder doen?

- We gaan verharding binnen Heemskerk tegen.
- We zetten een sluitende aanpak op voor crisissituaties.
- We gaan zorg en veiligheid meer met elkaar verbinden.
- We versterken de aanpak van overlast gevende jongeren.

5.6 ONTWIKKELIJK 6: EEN THUIS VOOR KWETSBARE DOELGROEPEN

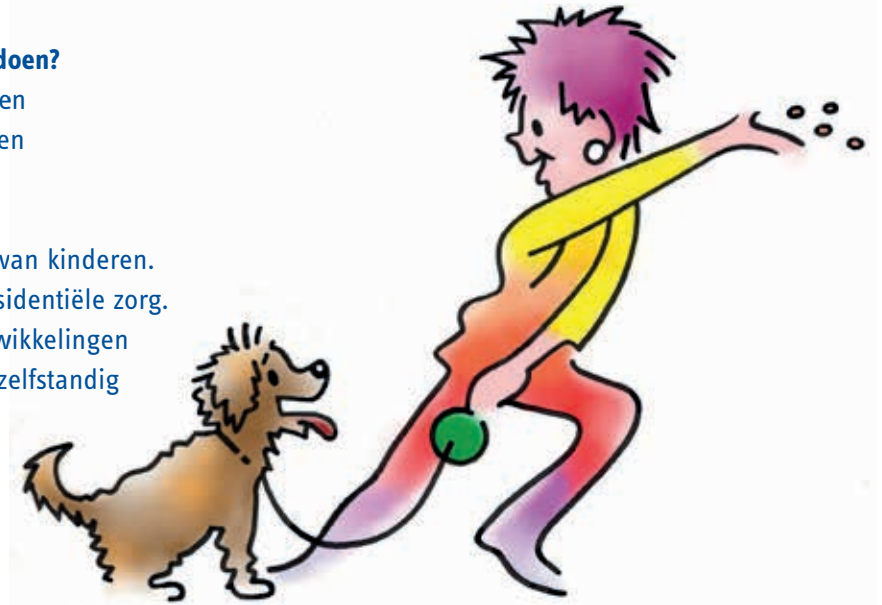
Heemskerk vergrijst sneller dan het landelijk gemiddelde. Daarnaast is er sprake van dubbele vergrijzing (toename AOW-gerechtigden én toename van groep 80-plussers). We streven ernaar dat iedereen zo thuis mogelijk kan wonen. Dit geldt ook voor kwetsbare mensen, die in een instelling verblijven.

Wat willen we bereiken?

- Voldoende en passende voorzieningen voor verschillende doelgroepen.
- Voldoende voorzieningen in de buurt.

Wat gaan we de komende jaren verder doen?

- We stimuleren de samenwerking tussen zorgaanbieders, welzijnsorganisaties en woningcorporaties.
- We werven meer pleegouders.
- We willen minder uithuisplaatsingen van kinderen.
- We ontwikkelen alternatieven voor residentiële zorg.
- We ondersteunen technologische ontwikkelingen waardoor inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven.

5.7 ONTWIKKELIJK 7: ACTIEVE INWONERS

We willen dat inwoners actief zijn. Dat kan door deel te nemen aan sociale activiteiten. Dat kan ook door zich als vrijwilliger in te zetten om deze activiteiten mogelijk te maken.

Wat willen we bereiken?

- Inwoners zijn zelfredzaam en nemen actief deel aan de samenleving.
- Inwoners ontplooiën hun talenten en kunnen zich (blijven) ontwikkelen.
- Inwoners kunnen zich (ook) digitaal redden.
- Meer inwoners sporten en bewegen.

Wat gaan we de komende jaren verder doen?

- We gaan het niet-gebruik van voorzieningen tegen.
- We stimuleren een gezonde leefstijl, waaronder sport en bewegen.
- We creëren een omgeving die uitnodigt om te bewegen.

5.8 ONTWIKKELIJK 8: (POSITIEVE) GEZONDHEID

Niet iedereen is gezond, maar dat wil niet zeggen dat mensen zich niet gezond voelen. Ook met een ziekte kunnen mensen de regie over hun eigen leven voeren en meedoen.

Wat willen we bereiken?

- Inwoners hebben een gezonde leefstijl.
- Inwoners kunnen ondanks ziekte of handicap (blijven) meedoen.
- Jongeren groeien gezond op.
- Inwoners hebben voldoende sociale contacten en zijn zo fit en vitaal mogelijk.

Wat gaan we de komende jaren verder doen?

- We gaan uit van de kracht van inwoners in plaats van hun beperking.
- We vergroten het aantal mensen dat meedoet aan of geniet van cultuur en sport.
- We stimuleren bewegen en een gezonde leefstijl.
- We bereiden jongeren beter voor op het volwassen worden.
- We gaan de verschillende zorgvragen op het gebied van ongezond gewicht beter met elkaar verbinden.
- We mobiliseren ouderen om iets te betekenen voor een ander of voor elkaar.

5.9 ONTWIKKELIJK 9: GEHOORD WORDEN

De gemeente betreft inwoners bij het maken van beleid.

Inwoners worden ook betrokken bij de mogelijke oplossingen voor hun ondersteuningsvraag.

Voor sommige inwoners geldt dat zij zelf onvoldoende mogelijkheden hebben om hun stem te laten horen. In dat geval horen wij hen via belangenvertegenwoordigers of organisaties.

Wat willen we bereiken?

- We praten mét inwoners, niet over hen.
- We betrekken inwoners bij het maken van beleid.
- We steunen inwoners bij vragen en initiatieven.

Wat gaan we de komende jaren verder doen?

- We geven nog meer bekendheid aan de mogelijkheden van cliëntondersteuning.
- We stimuleren de inzet van ervaringsdeskundigheid.
- We onderzoeken hoe we burgerparticipatie binnen het Sociaal domein nog beter kunnen vormgeven.
- We betrekken inwoners, vooral kwetsbare inwoners, nog meer bij het Sociaal domein.
- We schrijven en praten met burgers op het niveau B1.

Financiën

De gemeente heeft in de begroting 2020 - 2023 budget opgenomen voor het Sociaal domein. Deze budgetten zijn het werkkader. Er is geen extra geld beschikbaar. Het is daarom de uitdaging om het beleid vorm te geven vanuit de bestaande budgetten. Dat betekent dat we soms keuzes moeten maken in het al dan niet voortzetten van bepaalde taken.

*Zo thuis
mogelijk wonen*

*Omzien
naar
elkaar*

Gezond en
weerbaar

Meedoen

GEMEENTEHUIS: Maerten van Heemskerckplein 1

POSTADRES: Postbus 1 · 1960 AA Heemskerk

TELEFOON: 14 0251

E-MAIL: post@heemskerk.nl

WEBSITE: www.heemskerk.nl